

türkiye sosyal forumu

BAŞKA BİR DÜNYA MÜMKÜN!

Türkiye Sosyal Forumu (TSF) 30 Eylül - 1 Ekim tarihleri arasında İstanbul'da toplandı. Toplantılar Darphane-i Amire (Gülhane), İstanbul Gazeteciler Cemiyeti (Cağaloğlu) ve İstanbul Tabip Odası'nın (Cağaloğlu) salonlarında yapıldı. TSF'de 60'dan fazla kurum ve çevrenin düzenlediği 23 seminer ve 16 atölye çalışması düzenlendi.

Türkiye Sosyal Forumu'nun düzenlenmesinde, Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK), Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB), Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK), İstanbul Tabip Odası, İstanbul Dış Hekimleri Odası gibi emek ve meslek örgütleri, sivil toplum kuruluşları, sosyal hareketler ve siyasi partiler aktif rol aldılar.

Türkiye Sosyal Forumu'nun düzenlediği ilk büyük etkinlik, 4- 7 Mayıs 2006 tarihleri arasında Atina'da düzenlenen 4. Avrupa Sosyal Forumu'na, bin kişiyi aşan bir katılım sağlanması oldu. Bu forum kapsamında düzenlenen 250 toplantının 50 toplantısını Türkiyeli ve Avrupalı örgütler birlikte organize etti. Atılan bu adımla, Türkiye'deki sosyal hareketler uluslar arası işbirliğini arttırdılar.

Türkiye Sosyal Forumu'nun inşa edilmesine Diyarbakır, Ankara ve İzmir'de yapılan hazırlık toplantıları sonucunda gelindi.

Forumda gerçekleştirilen seminer ve atölye çalışmalarında, Türkiye'deki sosyal hareketlerin deneyimleri ve çözüm önerileri, Irak ve Lübnan işgali ile gelişen Ortadoğu'nun yeniden şekillendirilme süreci, Filistin'in özgürlük mücadelesi, F Tipi Cezaevlerinde yaşanan tecrit, Kürt sorunu, Nükleer Enerji, Sanayileşme Politikaları gibi konular ele alındı. Türkiye Sosyal Forumu'nun, yurtdışından da dünyaca ünlü konukları vardı. Ünlü muhalif yazar ve 68 Dönemi'nin öğrenci liderlerinden Tarık Ali, Marksist teorisyen Prof. Alex Callinicos, İtalyan Kamu Sendikaları Federasyonu (CGIL) Uluslar arası Büro Başkanı Enzo Bernardo, Yunan Sendikacı Pavlos Aytonopoulos, Yunanistan Sosyal Forumu'ndan Rudi Runaldi kapitalizmin bugün içinde bulunduğu krizi, ABD'nin Irak ve İsrail ile birlikte giriştiği Lübnan işgalini ve başka bir dünyanın nasıl mümkün olabileceğini tartıştılar.

Forumun aktif katılımcıları arasında yer alan TMMOB de 3 seminer ve 2 atölye çalışması gerçekleştirdi.

TSF'nin Darphane-i Amire'de yapılan açılışında TMMOB Yönetim Kurulu II. Başkanı Hüseyin Yeşil, TSF Koordinasyonu adına KESK MYK Üyesi Sevgi Göyçe, KESK Başkanı İsmail Hakkı Tombul, DİSK Genel Sekreteri Musa Çam ve TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı birer konuşma yaptılar.

TMMOB Yönetim Kurulu II. Başkanı Hüseyin Yeşil, yaptığı açılış konuşmasında, Türkiye Sosyal Forumu'nun oluşumuyla ilgili bilgi vererek, emek örgütlerinin TSF içindeki rolünün önemine değindi.

Aynı zamanda TSF sözcüsü olan TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, konuşmasında sosyal forumların önemini vurgulayarak, egemenlerin sermayeyi küreselleştirmesi karşısında ezilenlerin, mağdurların, sosyal hareketlerin de kendi alternatif küreselleşmesini yaratacağını ifade ederek açılış konuşmasını şöyle sürdürdü:

ONLARIN G8'LERİ VARSA, BİZLERİN SOSYAL FORUMLARI VAR!

“Onların G8'leri varsa, bizlerin; ezilenlerin, emekçilerin, mağdurların, emek ve meslek örgütlerinin, sosyal hareketlerin de sosyal forumları var. Egemenlerin sermayeyi küreselleştirme politikaları varsa, bizlerin alternatif küreselleşmeyi ortaya koyduğumuz, ezilenlerin mücadelesini küresel düzeyde nasıl birleştirebileceğimizi tartıştığımız sosyal forumlarımız var

Bizim gücümüz hiç de küçümsenmeye gelmez!

Sosyal forumların gücü sayesinde küresel savaş yalanları tüm çıplaklığıyla teşhir edilebildi. Dünyanın neresinde olursa olsun, birisine: “Bush'un Irak'ta ne işle uğraştığını” soracak olursak, aynı yanıtı verecektir: “Bush Irak'ta petrol peşinde. Bush, Irak'ta küresel hegemonya peşinde. Bush Irak'ta yalan söylüyor” diyecektir.

Dünyanın neresinde olursa olsun, birisine: “IMF kimdir, ne iş yapar?” diye soracak olursak, aynı yanıtı alacağız: “IMF, Sermayenin özelleştirme, işsizleştirme, sendikasılaştırma politikalarını düzenleyen emek ve demokrasi düşmanı bir kurumdur”. Küresel sermayenin ekonomik ve siyasi-askeri tüm baskı meka-

nizmaları ve örgütleri, kapitalizmin tarihinde çok sık rastlanmayan bir şekilde sosyal forumların çabasıyla teşhir edildi. Politikaları açığa çıkarıldı, toplantıları bloke edildi.

Burada sizlere Türkiye Sosyal Forumu'nun aktif bir bileşeni olan, TMMOB'nin, bir meslek örgütünün Başkanı sıfatıyla sesleniyorum:

TMMOB; dünyanın, ülkemizin, insanımızın ve üyelerimizin içinde bulunduğu bu günkü koşullarda, bir meslek örgütüne, bir mesleki demokratik kitle örgütüne düşen görevlerin güçlüğü, büyüklüğü ve bunlara karşı sorumluluklarının bilincindedir.

Genel anlamda "Küreselleşme" olarak tanımlanan bu süreç; içinde yaşadığımız döneme damgasını vuran kapitalizmin çok uluslu şirketler aracılığıyla dünya boyutunda kurduğu ekonomik egemenliğin son aşamasıdır. Küreselleşme aynı zamanda, tekellerin aşırı kâra dayanan birikimi için savaş, gerginlik, çevre sorunları, dünya kaynak ve değerlerinin yağmalanması demektir. Uluslararası sermaye, sendikasılaştırma, uluslararası tahkim yoluyla, IMF, Dünya Bankası ve DÖ baskısıyla özelleştirme ve rant ekonomisini egemen kılma uygulamalarıyla geliştirmekte olan ülkelerin geleceğini karartmaktadır.

ABD emperyalizminin 11 Eylül sonrasında dünyayı hegemonyası altına alma hamlesinin parçası olarak Afganistan'ın ve Irak'ın işgali, İran ve Suriye'ye saldırı planları ile ABD'nin himayesinde İsrail'in Filistin'de uyguladığı insanlık dışı saldırı ve izolasyonu, ABD'nin, Ortadoğu'daki hakimiyetini arttırdığı ve Ortadoğu'yu yeniden şekillendirmeye çalıştığı açıktır. Bölgemizde uzun yıllar içerisinde yaşanan ve son dönemde ABD tarafından giderek yoğunlaştırılan çatışma ve gerilimlerin nedeni, ne Ortadoğu'da demokrasinin geliştirilmesi, ne kitle imha silahlarının varlığı ne de terörist faaliyetlerin engellenmesidir. Esas neden, Ortadoğu'nun, dünyadaki enerji kaynaklarının önemli bir bölümüne sahip olması ve bu kaynakların ABD tarafından ele geçirilme çabasıdır.

Ülkemizde uygulanan ekonomik programın temel felsefesini, dünyada yaşanan gelişmelerden bağımsız olarak değerlendirmek olanaklı değildir. Türkiye, 1980'li yıllardan itibaren uluslararası sermayenin istemlerine uygun olarak enerjiden haberleşmeye, eğitimden sağlığa, tarımdan sosyal güvenliğe kadar hemen tüm alanlarda yapısal bir değişim programına tabi tutulmaktadır. Ülkemizde de giderek artan bir ivmeyle sanayi yatırımı azalmakta, çiftçi tarladan uzaklaşmakta, işsizlik oranı büyümekte, çıkan krizlerin sık ve dayanılmaz boyutları yoksullaşma sürecini kronik

hale getirmektedir. Bu çerçevede istihdam daralmakta, işsizlik artmakta ve ücretler gerilemektedir. Siyasal iktidarların biat eden tutumları nedeniyle ülkemiz, emperyalizmin küresel ölçekte yürüttüğü yeniden yapılanma süreçlerine en hevesli uyum gösteren ülkelerden biri konumuna sürüklenmektedir. Dünya Ticaret Örgütü, Dünya Bankası ve IMF gibi örgütlerin direktifi ve denetimi altında uygulanan yapısal uyum politikaları ve ekonomik programlar ile ülkemiz kaynakları talan edilmekte ve sömürgeleştirilmektedir. Hizmet Ticareti Genel Antlaşması (GATS) ile genel olarak bütün kamusal hizmet alanları piyasalaştırılarak, hükümetlerin verdiği sınırsız taahhütlerle ülkemiz yabancı sermayenin istilasına açılmaktadır.

Bu tespitlerle; önümüzdeki dönem de gerek meslektaşlarımız açısından gerekse halkımız açısından yoksulluğun arttığı, işsizliğin arttığı bir dönem olacaktır. Bu sözden hareketle TMMOB, "Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiç birimiz" diyerek emek ve demokrasi güçleri ile birlikte mücadelesini bu dönemde de sürdürmeye devam edecektir.

Bu dönemde de, TMMOB, geçmişte olduğu gibi taraf olacaktır. TMMOB, bu toplumu kim çatışma ortamına sürüklüyorsa; kim şiddet ve baskı politikalarında ısrar ediyorsa; kim çok kimlikli, çok kültürlü bir toplumsal modeli dışlayarak, barışın kalıcı hale getirilmesinden kaçınıyorsa; kim iç ve dış politikada gerilim yaratmaktan medet umuyorsa; kim demokratikleşmeyi AB ile pazarlık sınırında tutup, hak arama mücadelesini anti-demokratik yöntemlerle engelliyorsa onlara karşı taraf olacaktır. TMMOB, kim karşısındakinin kimliğine, kültürüne, inancına saygı gösteriyorsa; kim "Kürt Sorunu" dâhil, ülkenin sorunlarına özgürlük ve demokrasi zemininde çözüm arıyorsa onlardan yana taraf olacaktır.

Toplumsal muhalefetin içinde yer alan TMMOB, bugün de dünyada ve ülkemizde yaşananlara seyirci kalmayarak, karanlığa karşı aydınlığı, savaşa karşı barışı, eşitsizliğe karşı adaleti, şiddete karşı kardeşliği, sömürüye karşı emeği savunmaya, başka bir Türkiye ve başka bir dünya mücadelesinde onurlu ve dik yürüyüşünü sürdürmeye devam edecektir.

TMMOB, korkmadan, sinmeden, geri adım atmadan temel hak ve özgürlüklere sahip çıkacak ve emek ve demokrasi güçleri ile birlikte omuz omuza durmaya devam edecektir.

**BAŞKA BİR DÜNYA MÜMKÜNDÜR!
BAŞKA BİR TÜRKİYE MÜMKÜNDÜR!
BAŞKA BİR YAŞAM MÜMKÜNDÜR!
GELİN MÜCADELEYİ KÜRESELLEŞTİRELİM!
GELİN UMUDU KÜRESELLEŞTİRELİM!..."**

DB, IMF, OECD, AB GÖLGESİNDE SANAYİLEŞME DEĞİL, "TAŞERONLAŞMA"

TMMOB Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, Türkiye Sosyal Forumu kapsamında 1 Ekim Pazar günü TMMOB Yüksek Onur Kurulu Üyesi Yavuz Bayülken ile birlikte "Sanayileşme Politikaları" başlıklı atölye çalışması düzenledi. Atölye çalışmasında "Sanayileşme Politikaları" konu başlığı altında, tüm artı değer ve zenginliklerine uluslar arası tekeller tarafından el konulan ülkemiz gibi az gelişmiş ya da gelişmekte olan ülkelerde, emek piyasalarının nasıl kurlsızlaştırılıp, esnekleştirildiği; taşeronlaştırıldığı ve uygulanan sendikasılaştırma politikaları ele alındı.

Oda Yönetim Kurulu Başkanımız Emin Koramaz'ın seminerde yaptığı konuşmanın tam metni şöyledir:

ÜLKEMİZİN GELECEĞİ ÜRETEN VE SANAYİLEŞEN DEMOKRATİK TÜRKİ- YE'DEN GEÇİYOR

"Değerli Katılımcılar,

Hepiniz hoş geldiniz. Ben Emin Koramaz Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanım.

"Sanayileşme Politikaları" konulu Atölye, Odamıza ayrılmıştır. Bu oturumda sanayileşme süreçlerini, Türkiye sanayisinin geçmişi, bugünkü durumu ve küresel rekabetin ulusal sanayileri nasıl tehdit ettiğini Yavuz BAYULKEN ile birlikte irdeleyeceğiz.

Biz makina mühendisleri ağırlıklı olarak sanayide çalışan bir meslek disipliniyiz. Ülkemizin geleceğinin üreten, sanayileşen demokratik bir Türkiye'den geçtiğini her platformda dile getiriyoruz.

Sanayileşmeyi ülkemizin kalkınmasının, işgücünün tam isdihdamının, halkımıza insanca yaşam koşullarının sunulmasının ve halkımızın gönencinin artırılmasının önemli araçlarından biri olarak görüyoruz. Bu nedenle sanayi ve bağlantılı konularda, değişik çevre ve kişilerin

Türkiye'nin sanayileşmesi ve sanayi sorunları ile ilgili olarak kendi bakış açılarını, düşüncelerini, özgürce ortaya koyabildikleri bu tür etkinlikleri oldukça önemsiyoruz. Şimdi kısaca dünyamızdaki mevcut duruma değinmek istiyorum.

Küreselleşme insanlığın tüm kazanımlarını yok ediyor

Dünya küresel kapitalizm tarafından sınırsız ve engelsiz bir tek pazar ve sömürü alanı olarak kurgulanmaktadır. Bu süreçte ülkemiz ve bizim gibi ülkelere dayatılan politikalar çerçevesinde emperyalist tekeller geri kalmış ve gelişmekte olan ülkelerin tüm artı değer ve

zenginliklerine el koymakta, sosyal devletleri tasfiye ederek, sağlık, eğitim, sosyal güvenlik, kültür ve diğer tüm toplumsal hizmetleri küresel sermayeye yeni ticari alanlar olarak sunmaktadır. Emek piyasaları kurlsızlaştırılıp esnekleştirilmekte, taşeronlaştırılma ve sendikasılaştırma uygulamaları ile insanlığın yüzyıllardır süren mücadelelerle elde ettiği tüm kazanımlar tek tek yok edilmekte, emeğin örgütleri birer birer dağıtılmaya, dirençleri kırılmaya çalışılmaktadır. Az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelere ulus-devlet yapılanması geriletilmekte, kamusal varlıklar özelleştirme, küçültme, kapatma yoluyla

işlevsizleştirilmektedir. Borç yükü ve sürekli ekonomik kriz tehdidi altındaki gelişmekte olan ülkelerde, Dünya Bankası, Uluslararası Para Fonu, AB, OECD gibi kuruluşlar tarafından dayatılan politikalarla, ulusal düzenlemeler küresel piyasa kurallarına bağımlı kılınmaktadır. Bu ülkelere önerilen yapısal uyum programlarında, ücretlerin azaltılması, devletlerin sosyal alandan çekilmesi, gümrük vergileri, kotalar ve ithalattaki tüm kısıtlamaların ortadan kaldırılması, ekonomilerin ihracata yönelik hale getirilmesi, kamu işletmelerinin özelleştirilmesiyle yabancı sermayeye yatırım olanakları sağlanması dayatılmaktadır.

IMF ve DB politikalarına entegre olmayan ülkeler dünya ticaretinden dışlanıyor

Çok Taraflı Yatırım Anlaşması (MAI), Yatırım Garanti Sözleşmesi (MIGA) ve Uluslararası Tahkim gibi anlaşma ve sözleşmelerle, yabancı yatırımlar tek yanlı olarak korunmakta, az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin sanayi alt yapısı bitirilmektedir. Küreselleşme sürecinin örgütlerinden biri olan Dünya Ticaret Örgütü Anlaşmalarından Hizmet Ticareti Genel Anlaşması (GATS) ile mühendislik hizmetleri dahil enerjiden suya, sağlıktan eğitime, sosyal güvenlikle ulaşıma kadar tüm toplumsal hizmetler uluslararası ticarete açılmaktadır. IMF ve Dünya Bankası etkisiz kaldığında, bu programlara entegre olmayan ülkeler dünya ticaretinden dışlanmakta, bu politikalara aykırı düşen ülke coğrafyalarının parçalanması için etnik farklılıklar körüklenmekte, harita değişiklikle-

rine varan savaşlarla halklar birbirine kındırılmaktadır. Kendini dünyanın jandarması addeden ABD ve ordusu, küresel sermayenin hegemonyasını kabul etmeyen ve onların stratejik çıkarlarına uygun davranmayan ülkeleri terörist ilan edebilmektedir. ABD tüm uluslararası anlaşmaları, en temel insan haklarını çiğneyerek ülkeleri işgal etmekte, on binlerce masum insanı katletmektedir. Afganistan'ın işgalini, Irak işgali izlemiştir. Bu müdahalenin Irak'la sınırlı kalmayacağı, Ortadoğu'dan hareketle Kafkasya

“ABD tüm uluslararası anlaşmaları, en temel insan haklarını çiğneyerek ülkeleri işgal etmekte, on binlerce masum insanı katletmektedir”

ve Afganistan üzerinden Orta Asya'ya ulaşan geniş bir coğrafyada enerji koridorunu denetim altında tutmayı hedeflediği bilinmekte ve bölgemizde İsrail ile birlikte İran ve Suriye üzerinde oyunlar oynanmakta, Türkiye de bu oyunlara dahil edilmeye çalışılmaktadır.

Her alanda kuralızsızlaştırma, serbestleştirme ve ticarileştirme etkin kılınıyor

Emperyalizmin küresel politikalarının dünyadaki yıkıcı sonuçları ülkemize de aynen yansımaktadır. 24 Ocak 1980 ekonomik kararları ve 12 Eylül darbesiyle birlikte alt yapısı oluşturulmaya başlanan süreç, siyasal iktidarların uluslararası tekellerin istekleri doğrultusunda hayata geçirmeye çalıştıkları 1995 Gümrük Birliği süreci ve uyguladıkları ekonomik ve siyasal politikalarla birlikte devam ettirilmektedir. IMF ve DB direktifleriyle ülkemiz 1980'li yıllardan beri uluslararası sermayenin çıkarları doğrultusunda

yeniden şekillendirilmektedir. Bu politikaların omurgasını; sermaye hareketinin ve piyasanın serbestleşmesine dayanan yeni ekonomik politikalar ve yapısal uyum programları oluşturmakta olup, her alanda kuralızsızlaştırma, serbestleşme ve ticarileştirme etkin kılınmaktadır. Bu süreçte kamusal mal ve işletmeler özelleştirme yoluyla sermayeye devredilirken, kamusal hizmetler de ticarileştirilmektedir. Üretim yaparak kaynak yaratmak yerine yılların birikimi ve emeğiyle oluşturulmuş mevcut sanayi kuruluşları haraç mezat satılmaktadır. IMF, Dünya Bankası, DTÖ gibi finans kuruluşlarının yönlendiriciliği ile ard arda

çıkarılan yasalarla ve özelleştirme uygulamalarıyla, sanayi tesislerimiz, kamusal varlıklarımız ormanlarımız, tarım alanlarımız, madenlerimiz yağmalanmaktadır.

Mühendisler yıkım ve tahribatlara karşı kendi ulusal politikalarını oluşturmali

Bu sürece karşı biz mühendisler, küreselleşme süreç ve politikalarının ekonomik, siyasal, toplumsal, kültürel vb. tüm düzlemlerde yıkım ve tahribatlarına karşı durabilmek için ülkemiz ve benzer ülkeler öncelikle ve stratejik ön görüşle tüm alanlarda ve tüm sektörlerde kendi ulusal politikalarını oluşturmalıdır, diyoruz

Bildiğiniz gibi Yönetim Kurulu Başkanlığını yaptığım Makina Mühendisleri Odası da 1961'den bu yana Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği adına Sanayi Kongreleri düzenlemektedir. Odamızın düzenlediği bu Kongreler, yukarıda

değindiğim süreçlere karşı ülkemizde sanayileşme gereklerini ve ülke çıkarlarını korumayı amaçlamaktadır.

Son üç Kongremiz doğrudan küreselleşme ve Türkiye sanayisi konularına ilişkindi: 2001'de "Küreselleşme ve Sanayileşme", 2003'te "Küreselleşme ve AB Süreçlerinin Ülke Sanayi ve Mühendislerine Etkisi" konuları ele alındı. 16-17 Aralık 2005 tarihinde yapılan TMMOB Sanayi Kongresinin ana konusu da bu kapsamda "Sanayileşme-İstihdam ve Refah" ilişkisi oldu.

Bu kongrede;

- Sanayileşme kavramının farklı tarihsel dönemlerde içerdiği anlamlar, sanayileşmenin evreleri,
- Uluslararası işbölümünde sanayi kavramının önemi, üretimde katma değer küresel paylaşımı ve ülkemizin uluslararası iş bölümündeki yeri,
- Yeni sanayileşme modeli olarak tanımlanan küresel üretim, ihracata yönelik sanayileşme, fason üretim ve taşeronlaşma süreçlerinin istihdama etkileri,
- Kamu politikalarında dönüşüm, yeni teknolojiler ve istihdam, refah ve bölüşüm sorunları,
- KOBİ'lerin sanayideki yeri, Organize Sanayi Bölgeleri, Küçük Sanayi Siteleri, Endüstri Bölgeleri ve Teknoparklar ele alınmıştır.

Bilim

- Küreselleşme süreçlerine eklenmek adına ülkemize dayatılan yapısal uyum programlarının, ülkemizi kendi kaynaklarını kullanma, geleceğini planlama ve ekonomisini yönlendirme işlevlerinden arındırmaya amaçladığı,
- IMF ve Dünya Bankası tarafından belirlenen ekonomik politikaların ve hazırlanan paketlerin uygulanması ile sanayileşme istihdam ve refah artışının istenen düzeyde gerçekleştirilemediği, Aksine ihracatımızın ithalata bağımlı hale geldiği ve bu maksadın aleyhimize açılarak önemli bir tehdit ortaya çıkardığı,

- Katma değeri yüksek mallar ülkemize girerken, düşük olanların dışarıya çıktığı, sınai yatırımların giderek düştüğü, istihdam açığının büyüdüğü,
- Ülkemizde uygulanan sanayi politikalarının, bilimi ve teknolojiyi dışlayarak, ucuz işgücünü sanayinin tek temel rekabet aracı haline getirdiği ülke ekonomisinin büyüdüğü dönemlerde (!) bile işsizliğin arttığı, çalışanların reel gelirlerinin düştüğü, gelir dağılımının çalışanlar aleyhine bozulduğu,
- Ticaret ve hizmetlerin serbestleştiği, üretimin bir zincir ve işbölümü içinde yapıldığı kapitalist küreselleşme sürecinde, ülkemiz gibi geri kalmış ve gelişmekte olan ülkelere biçilen sanayileşme modellerinin başka ülke ve halklarla birlikte ülkemizin, halkımızın ve biz mühendislerin yararına olmadığı,

• AB ile ilişkilerin tek yanlı olarak ve Türkiye aleyhine geliştiği, teknik mevzuat uyumunun bir baskı unsuru olarak kullanıldığı,

“Üretim yaparak kaynak yaratmak yerine yılların birikimi ve emeğiyle oluşturulmuş mevcut sanayi kuruluşları haraç mezat satılmaktadır”

- Gümrük Birliği nedeniyle üçüncü ülkelere uygulanan basit menşe kuralları, sıfır veya sıfıra yakın gümrük tarifelerinin, Türkiye'yi sadece AB'ye değil tüm üçüncü ülkelere karşı da çok açık bir pazar haline getirdiği, bu haksız rekabet karşısında yerli sanayinin sürekli olarak gerilediği, ekonomik kriz ve milyonlara varan istihdam kaybı yaşattığı,
- Aynı yanlış politikaların AB müzakere süreçlerinde de izlenmemesi gerektiği,
- Fason üretime ve geri teknolojilere dayalı, ucuz niteliksiz iş gücüne dayalı, ihracat adı altında ülke kaynaklarının değerlerinin çok altında transfer edilmesine dayalı bu modellerin istihdam ve refahı artırmadığı, ülkemizin üretim yeteneğini ve mühendislik alt yapısını bitirdiği, birkez daha ifade edilmiştir.

Yine bu Kongrede özetle, bugüne kadar izlenen, üretimi yatırımı, sanayileşmeyi, bilimi, teknolojiyi, mühendisi, insanı dışlayan, sermaye kesimlerinin kolnmasına yönelik politikalar yerine, ekonominin ve

sanayinin ülkemiz ve halkımızın çıkarları doğrultusunda planlanması savunulmuş ve bu doğrultuda,

- Ülkemizin kalkınma stratejilerinin ulusal bilim, teknoloji ve yenilenme politikaları temellerine oturtulması,
- Yerli yatırımcının özendirilmesi ve korunması,
- Yabancı yatırımlara kalkınma stratejilerimize uygunluğu, ülke halkının refahının yükseltilmesi, bölgesel eşitsizliklerin giderilmesi, teknolojik gelişmemize katkısı temel alınarak izin verilmesi,
- Sanayi katma değerini, ekonominin tüm sektörleriyle dengeli bir biçimde artırarak yüksek katma değerli ürünleri ihraç edebilecek alt sektör ve teknolojilerin desteklenmesi ve teşvik edilmesi, bu amaçla bir Sanayi Envanteri çıkarılarak ülke sanayisinin maddi ve ekonomik varlığının durum tesbitinin yapılması,
- AR-GE ve eğitime verilen desteğin artırılması,
- TMMOB ve bağlı Odalarının tüm karşı çıkış ve uyarılarına karşın tek yanlı olarak imzalanan Gümrük Birliği Anlaşmasının tam üyelik müzakerelere süreçleri tamamlanıncaya kadar mutlaka askıya alınması,
- AB'ye üyelik müzakere süreçlerinde içinde bulunduğumuz bilgi kirliliği ve yönlendirme ortamına ivedilikle son verilerek, tarama konusu olan 35 başlıktaki müktesebat değişikliklerinin ülkemiz geleceğine etkilerinin tüm alanlarda ve tüm sektörlerde tartışmaya açılması, izlenmesi gereken politikaların oluşturulması,
- Küreselleşmenin emeği baskı altına alan stratejisine karşı, istihdamın bir hak olarak kabulü, çalışma saatlerinin en aza düşürülmesi, çalışmanın doğayı tahribinin en aza indirilmesi,
- Üretimin hem çalışanlar hem de çevre hakkını içerecek biçimde maksimum demokratik kontrolü,
- Tüketicinin eğitim, sağlık, ulaşım ve rekreasyonu da içerecek biçimde toplumsallaştırılması,
- Kısacası bölgeler arası dengeyi kuracak, gelir dağılımını adil bir biçimde kalkınmada öncelikli yörelere yayacak sanayinin gelişmesini ve ekonomik

büyümeyi en geniş toplumsal tabana yayacak, refah ve istihdam sağlayacak, kamu yararına bir yatırım ve üretim planlaması yapılması taleplerimiz bir kez daha dile getirilmiştir.

Bugünkü Atölye çalışmamızda kongremizde ele alınan konuları siz katılımcıların da katkısıyla biraz daha derinleştireceğiz.

Türkiye 115 bin sayfaya ulaşan AB müktesebatına uyum sağlamak zorunda kalacak

AB müzakere süreçlerini yaşayan ülkemiz sağlıktan eğitime, tarımdan çevreye, sanayiden enerjiye varana değin 115 bin sayfaya ulaşan AB müktesebatına uyum sağlamak zorunda kalacaktır. Ülkemiz bu konularda neler üretecektir veya sanayileşme politikasını hangi ilkeleri esas alarak çizecektir. AB'nin bize biçmiş olduğu fason üretime yönelik taşeronlaşmış sanayi işletmelerinden oluşmuş bir yapılanma kabul edilecek midir? Yoksa Türkiye sanayi elbisesini yeni bir modele göre, sanayileşme hedeflerine yönelik bir biçimde mi oluşturacaktır?

Kapitalist küreselleşme modelleri alternatifsiz değil

Yine kongremizde öne çıkan konulardan birisi, kapitalist küreselleşme koşullarındaki teknolojik gelişmelerin üretim ile istihdam arasındaki güçlü bağı zayıflatması hususudur. Yeni yatırımlar artık her zaman beklenen düzeyde istihdam yaratmamakta, hatta geri kalmış ülkelerde teknolojik değişiklik anlamına gelen yeni yatırımların pek çoğu verili üretim düzeyinde istihdam miktarını azaltmaktadır. Bu konular son derece önemli.

Sevgili Yavuz BAYÜLKEN ile özellikle bu iki konuyu masaya yatırmaya çalışacağız. Kapitalist küreselleşme modellerinin alternatifsiz olmadığını; emekten yana, demokrasiden yana, sanayinin gelişmesi ve ekonomik büyümeyi en geniş toplumsal tabana yayacak, refah ve istihdamı sağlayacak, kamu yararına ve planlama temelleri üzerine oturtacak başka modellerin mümkün olduğunu belirterek, sözü ("Türkiye Sanayinin Küresel Rekabet Karşısındaki Durumu ve AB Müzakerelerinde Yeniden Yapılanma Perspektifi"ni) sunmak üzere Yavuz BAYÜLKEN'e bırakıyorum".

"DÜNYA, 'BÜYÜK BİR MONTAJ BANDI'NA DÖNÜŞTÜ"

Türkiye Sosyal Forumunda 1 Ekim Pazar günü, TMMOB Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz ile birlikte, "Sanayileşme Politikaları" konulu seminerde "Türkiye'de Sanayinin Küresel Rekabet Karşısındaki Durumu ve AB Müzakere Sürecinde Yeniden Yapılanma Perspektifi" başlıklı bir konuşma yapan TMMOB Yüksek Onur Kurulu Üyesi Yavuz Bayülken, Türkiye'yi yöneten iktidarların 1960'lı yıllarda uygulanan planlı kalkınma hareketinden başlayarak montaj sanayi, ithal ikameci yöntemler ve ihracata dönük sanayi modeline kadar yürüyen ve bugün küresel rekabette fason üretime yönelen bir sanayi politikasına kadar uzanan yapılaşmanın doğrudan sorumlusu olduklarını belirttiği konuşmasında özetle şunlara değindi:

"Türkiye yeniden yapılanmanın sancılarını taşımaktadır"

Sanayi sektörü, ekonomik gelişmenin hızlanmasında en önemli rolü oynayan, kalkınma ve refahın artmasını önemli ölçüde körükleyen, istihdamın sürdürülebilir ve kalıcı olmasını sağlayan, ülkede kentleşmeyi ve modernleşmeyi özendiren bir dinamizmi harekete geçiren temel güç niteliği taşımaktadır. Ekonomisi gelişmiş ülkelerde sanayi GSMH içinde önemli bir paya sahiptir ve itici bir sektör olarak diğer sektörleri de peşinden sürüklemektedir. Tarımın makinallaşıp, veriminin artmasında, madencilik, inşaat, ulaşım sektörlerinin gelişmesinde, ticaretin ve hizmet sektörünün büyüüp modernize olmasında sanayinin etkileşimi ve sinerjik gücü yatmaktadır.

Türkiye'de GSMH içinde sanayinin

payı % 32 olmaktadır. Sanayi kentlerinde kişi başına düşen gelir, 3.500-4.200 USD arasındadır. Toplam sanayi istihdamı 4.100.000 kişi civarındadır. İhracat içinde sanayi ürünlerinin payı % 75'lere yaklaşmaktadır. Keza ithalat içinde de sanayi yatırım malları ve ara malları, hammadde girdileri toplamı % 60'ların üzerine çıkmıştır. Sanayi sektörü ekonominin diğer sektörlerine önemli oranda girdi verir, taşımacılık, hizmet, ulaşım, inşaat, bankacılık, sigortacılık alanlarıyla doğrudan ilişki kurarak, ekonominin gelişmesini sağlar.

"Sanayi kalıcı ve entegre edici bir modernizasyondan geçmedi"

Türkiye sanayi 1961'lerden bu yana çeşitli evrelerden geçerek, bugün küresel rekabete açık bir dünyada kendi kimliğini bulmaya çalışmakta,

yeniden yapılanmanın sancılarını taşımaktadır. Türkiye'de iktidarlara, dünya ve ülke konjonktürüne, IMF ve Dünya Bankası tarafından belirlenen politikalara bağlı olarak sanayi sektörü önemli dalgalanma ve krizlerin içinden geçmiştir. Kalıcı ve entegre edici bir modernizasyondan geçmeyen sanayi, uzun süreli teşvik ve desteklere rağmen, sanayileşme stratejisinden yoksun kalmış ve küresel rekabeti sürdürebilecek eksene ve boyuta kavuşmamıştır

"İthalat artışı, ihracat artışından fazla"

Türkiye imalat sanayinde son beş yıl içinde önemli bir strateji değişikliği görülmektedir. 1995 yılında Gümrük Birliği anlaşması ile birlikte AB ile yapılan dış ticaretin yapısında da önemli sapmalar ortaya çıkmıştır.

İthalat artışı, ihracat artışından fazla olmuş, ithalat/ihracat makası ihracat aleyhine açılmıştır..

Kamunun payı % 3,0 düşmüş, özel yatırımcılar payı ise % 25,9 olmuştur. Bu durum imalat sanayiine yapılan yatırımların azaldığını göstermektedir.

Sanayi üzerindeki "fason tehdi" elle tutulur boyuta ulaşüyor

Sanayi mal üretimi, girdileriyle bütünleşmiş bir görünüm çizmemektedir. Sanayici yeni yatırım yapmama veya daha karlı sektörlerle kaymaktadır. İmalat sanayindeki üretimler giderek ucuz girdili ithal ürünlere veya pahalı ara malı ithalatına yönelmektedir. Katma değer için düşük bir kısmı yatırıma aktarılmaktadır. Böylece sanayi üzerindeki "fason tehdi" elle tutulur bir boyuta ulaşmaktadır.

Makina imalat sanayiinde ise teknoloji üç temel etkinliğiyle ele alınmaktadır:

- Teknolojinin ürün geliştirme sürecindeki rolü
- Teknolojinin doğrudan ürün üzerindeki rolü
- Teknolojinin imalat süreci üzerindeki rolü

Son yıllarda ise imalat sürecinde üç alanda gelişme göze çarpmaktadır: Hızlı üretim, hızlı prototip imalat ve yüksek hassasiyette üretim. Üretim teknolojileri, imalatın örgütlenmesini ve yönetimi de büyük ölçüde etkilemiştir. Yalın üretim, toplam kalite yönetimi, müşteri odaklı imalat, malzeme tedarik zinciri, tam zamanda üretim ve tedarik, stratejik işbirlikleri gibi üretim yönetimi teknolojilerinin eğitim ve uygulamaları imalatın örgütlenmesini ve yönetimini yeniden ya-

pılandırmıştır. Küresel rekabette bu faktörler özellikle önem kazanmaktadır.

"Türkiye'nin imalat sanayi katma değeri içinde ileri teknoloji payı düşük"

İmalat sanayinde teknoloji düzeyine göre yaratılan katma değer söz konusu olduğunda ve 2004 yılı esas alındığında, Türkiye'nin imalat sanayi katma değeri içinde ileri teknolojilerinin payı % 5,5 olmaktadır. Aynı oran Meksika'da % 8,3, G. Kore'de % 20,1, İspanya'da % 7,4, İtalya'da ise % 6,9'dur. Katma değer içinde düşük teknolojinin payı ise Türkiye'de % 34,3 iken, Meksika'da % 39,4, G. Kore'de % 19,1, İspanya'da % 30,9 ve İtalya'da % 35,8'dir.

Buradan çıkarılacak sonuç, ihracat ürünlerinde yoğunlaşan teknoloji yüksek ve orta-yüksek grupta ise, o ülkenin bilimsel ve teknolojik alt yapısı da gelişmiş demektir. Bu anlamda Türkiye sanayi "fason imalat" yapısı ile özgün ürün yaratmıyor demektir. Türkiye sanayinin AR-GE araştırmaları ile özgün ürüne yönelmesi ve teknolojik-bilimsel tabanını yükseltmesi gerekmektedir. Bugünkü durumu ile Türkiye sanayi düşük katma değerli malların egemen olduğu bir ihracat yapısına sahiptir.

"Küreselleşme mantığında sanayi işçisi "köle" davranışına laıık görülüyor"

Sanayinin önemli bir zaafı da, tüm büyüme göstergelerine rağmen, istihdamın bu alanda yoğunlaşmasıdır. Özellikle 2001 krizinden sonra Türkiye'de işsizlik oranı hızla artmış ve özellikle yüksek öğrenimli kesimlerde bu oran büyümüştür. 2006'nın Eylül istatistiklerinde işsizlik oranı % 8,8 görülmüştür.

karşın, İş Kurumu dışındakilerde ele alınırsa % 12'ye yükselmekte, yüksek öğrenimli kesimde ise % 21'e ulaşmaktadır.

"Özelleştirmeler sonucu birçok mühendis işsiz kaldı"

Makina imalat sektöründe, toplam çalışanlar içinde mühendislerin istihdamdaki payı % 1,2 olmaktadır. (2005 yılı verileri) Aynı sektörde kalifiye olmayan işgücü ise % 70'lere yaklaşmaktadır. Tekstil, gıda ve içki, toprak ürünleri, demir-çelik, demir dışı metaller, madeni eşya, elektrikli ürünler, elektronik gibi sektörler ele alındığında bu oran daha da aşağıya inmektedir. Kamudaki mühendis istihdamı da 2000 yılından başlayarak giderek düşmüş özelleştirmeler sonucu yüksek oranda mühendis işsiz kalmıştır. Üretici meslek gruplarının başında gelen mühendislerin işsizlik oranındaki artış, sanayileşme ile kalkınma söylemlerinin içini boşaltmakta ve uygulanan politikaların geçersizliğini bir kez daha ortaya koymaktadır.

"Pazarda kalıcılık için sürekli ürün geliştirmek zorunlu"

İmalat sanayinin sorunları arasında özgün ürünün geliştirilmesi önemli olmaktadır. İthal ürünlerle rekabet edebilmek için "marka imajının" pazarda kendini kabul ettirmesi gerekmektedir. Ayrıca pazarda kalıcılık için ürünün sürekli geliştirilmesi de zorunludur. Dolayısıyla tasarımdan geçen ve markaya kadar uzanan yol haritasında, AR-GE faaliyetlerini belirli bir düzeye getirmek önemlidir. Bunun için GSMH içindeki Ar-Ge payının artırılması, rekabet gücünde de artış sağlayacaktır.

TMMOB'DEN TSF'DE SEMİNER VE ATÖLYE ÇALIŞMALARI

Türkiye Sosyal Forumu'nda aktif rol alan TMMOB, forumda 3 seminer ile 2 atölye çalışması gerçekleştirdi.

TMMOB'nin düzenleyicileri arasında yer aldığı ilk etkinlik olan "Türkiye'de Enerji Sorunları, Nükleer Enerji ve Küresel Isınma" konulu seminer, 30 Eylül 2006 Cumartesi günü Darphane-i Amire'de gerçekleştirildi. TMMOB Yönetim Kurulu II. Başkanı Hüseyin Yeşil'in moderatörlüğünü yaptığı seminerde, Elektrik Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Kemal Ulusaler, Maden Mühendisleri Odası Üyesi Ekrem Yüce, Küresel Eylem Grubu'ndan Özgür Gürbüz ve BEKSAV'dan Serap Kervancı konuşmacı olarak yer aldı.

TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası'nın düzenlediği "Toprak İnsan İlişkileri ve Yabancılara Toprak Satışı" konulu seminer ise Türkiye Gazeteciler Cemiyeti salonunda gerçekleştirildi. HKMO Yönetim Kurulu Başkanı A. Fahri Özten'in yönettiği seminere, HKMO İstanbul Şube Başkanı Mehmet Ali Candaş, HKMO Eski Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Ülkü, CHP Balıkesir Milletvekili Orhan Sür ve Yıldız Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Hülya Demir konuşmacı olarak katıldı.

TMMOB tarafından düzenlenen üçüncü seminer ise 30 Eylül Pazar günü gerçekleştirilen "AB Uyum Sürecinde Gıda ve Tarım Politikaları" üzerineydi. ÖDP Genel Başkan Yardımcısı Alper Taş'ın moderatörlüğünü üstlendiği seminerde, Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı Gökhan Günaydın, Gıda Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Üyesi Doç. Dr. Ümran Uygun ve Çiftçi Sendikaları'ndan Abdullah Aysu birer konuşma yaptılar.

Forumun ikinci günü olan 30 Eylül Pazar günü İstanbul Tabip Odası'nda TMMOB tarafından düzenlenen iki atölye çalışması gerçekleştirildi. "Sanayileşme Politikaları" atölyesinde Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz ve TMMOB Yüksek Onur Kurulu Üyesi Yavuz Bayülgen Türkiye'nin sanayileşme politikaları üzerine konuştular.

"Türkiye'de Maden Kazaları ve Madenlerde İş Sağlığı ve Güvenliği" konulu atölye çalışmasında da Maden Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Üyesi H. Can Doğan konuşmacı olarak yer aldı.

YÜZLERCE İNSAN "BAŞKA BİR DÜNYA" İÇİN YÜRÜDÜ

Darphane-i Amire binasında yapılan açılıştan sonra, forum katılımcıları ellerinde pankartlarla Sultanahmet'teki Alman Çeşmesi'ne doğru yürüyerek burada bir basın açıklaması yaptılar. TSF adına basın açıklamasını TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı okudu. Mehmet Soğancı yaptığı basın açıklamasında, AKP hükümetinin Lübnan'a "Barış Gücü" maskesiyle asker gönderdiğini belirterek, İsrail'i korumak ve İsrail ile ABD'nin çıkarlarını garanti altına almak için Türkiye'nin Lübnan'a asker göndermesinin tek kelime ile "yüz kızartıcı bir suç" olduğunu ifade etti. Mehmet Soğancı basın açıklamasına şöyle devam etti: "Değerli basın emekçileri, değerli dostlar,

AKP hükümeti Lübnan'a "Barış Gücü" maskesiyle asker gönderiyor. İsrail'i korumak, İsrail ve ABD'nin çıkarlarını garanti altına almak için Türkiye'nin Lübnan'a asker göndermesi, tek kelimeyle yüz kızartıcı bir suçtur.

AKP milletvekillerinin bu halk iradesini görmezden gelmeleri, Türkiye'yi bir kan gölünün ortasına sürüklüyor.

İsrail'in, ABD'den aldığı destekle geçtiğimiz ay Lübnan'ı bombalaması ve 1500 kişiyi öldürmesinin üzerinden bir ay geçmedi. Önce, İsrail'den bu cinayetlerin, bu sivil ölümlerinin hesabını sormak gerekir.

Biz, Türkiye'deki savaş karşıtları, AKP hükümetinin peşini bir an bile bırakmayacağız. Gözümüz üzerlerinde olacak, gözümüz, kulağımız, kalbimiz Lübnan'da olmaya devam edecek.

Değerli arkadaşlar,

Bugün, küresel savaş karşıtı haftanın son günü. Bugün aynı zamanda, Türkiye Sosyal Forumu'nun da ilk büyük buluşmasının gerçekleştiği gün.

Bir haftadır, dünyanın çeşitli ülkelerinde gösteriler, toplantılar gerçekleşiyor.

Bütün bu gösterilerin hedefi, kuşkusuz ki, ABD emperyalizmi. Bush ve ekibinin dünya ve Ortadoğu politikaları.

Irak'ta son iki ayda ölen insan sayısı 6 bin'den fazla. Irak'ta ABD işgalinin başladığı üç yılda 120 binden fazla Iraklı öldürüldü.

Afganistan'da işgalciler, son dört ayda 1600 sivil Afganlıyı öldürdü.

Bush ve ekibi, şimdi de utanmazlığın sınırlarını zorlayarak, İran'a saldırmaktan söz ediyor. Hiçbir hesap vermeden, sanki Ortadoğu'yu kan gölüne çevirmemişler gibi, sanki dünyanın en büyük terör eylemini Ortadoğu'da 2001 yılından beri gerçekleştirenler Bush ve ekibi değilmiş gibi, şimdi de İran'a saldıracaklarını söylüyorlar.

Değerli arkadaşlar,

Savaş yalanlarının bu kadar bol keseden uydurulduğunu hiçbir zaman duymadık.

ABD'nin İran'a saldırma olasılığı, yeni bir insanlık suçunun, yeni savaş suçlarının işlenmesi için, kendilerini evreninin efendisi sananların düğmeye bastığını gösteriyor. Ama bu işgalciler, bu elleri-

ne Ortadoğu halklarının kanı bulaşmış olan insanlar, bir şeyi görmezden geliyorlar:

Yeniliyorlar... Görmezden gelseler de yeniliyorlar.

Rezil oluyorlar... Duymazdan gelseler de rezil oluyorlar.

Politikaları iflas ediyor. Farkında değilmiş gibi davransalar da politikaları iflas ediyor.

ABD ve NATO Afganistan'da zor durumda. NATO komutanlığı savaştacak yeni askerler istedi ama kimse bu isteğe yanaşmadı.

İsrail Lübnan halkının direnişi karşısında duraklamak zorunda kaldı.

Irak'ta ölen ABD askeri sayısı 3 bine yaklaştı. Irak'ta işgale komuta eden generaller, durumun Vietnam'daki kadar kötü olduğunu söylüyorlar.

Dünyadaki tüm savaş karşıtlarının omzunda bugün daha büyük bir sorumluluk var. Irak'ta yaşananları, Lübnan'da yaşananları, Afganistan'da yaşananları bir an bile unutmadan, ABD'nin yeni saldırganlıklarına karşı daha kararlı, daha güçlü, daha kitlesel bir mücadeleye sürdüremeliyiz.

Unutmayalım: Sesimizi işgalcilere direnen halklar duyuyor.

Sesimizi tüm dünyanın savaş karşıtları duyuyor.

Daha güçlü haykırarak, sesimizi bir kez daha tüm dünyaya duyurmanın zamanıdır:

"KATİL ABD ORTADOĞU'DAN DE-FOL"

"YAŞASIN HALKLARIN KARDEŞLİĞİ"

"KAHROLSUN EMPERYALİZM"

